

Úvodní slovo ústředního školního inspektora

Česká školní inspekce prochází od roku 2013 významnými změnami spočívajícími v akcentu na zvyšování kvality inspekční činnosti a vypovídací hodnoty jejích výstupů, které by měly školám, školským zařízením i vzdělávacímu systému jako celku poskytovat relevantní informace ve vztahu k hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně konkrétních doporučení pro další činnost směřující ke zvyšování kvality vzdělávání každého dítěte, žáka či studenta.

V průběhu školního roku 2015/2016 začala Česká školní inspekce u jednotlivých typů inspekční činnosti využívat v ostrém režimu nové hodnoticí nástroje, které byly v posledních letech vytvořeny a které Česká školní inspekce dává k dispozici také pedagogické veřejnosti. Jde například o modifikovaná kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání vycházející z modelu tzv. kvalitní školy, nástroje pro hodnocení podmínek, průběhu a dosažené úrovně ve vybraných gramotnostech nebo některé informační systémy InspIS. Právě s využitím těchto nových nástrojů Česká školní inspekce hodnotila zejména podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, přičemž předkládaná výroční zpráva je souhrnem poznatků z inspekční činnosti popisujících aktuální stav počátečního vzdělávání v České republice.

Výroční zpráva si zachovává svoji tradiční strukturu, dochází pouze k dílčím, a věřím, že užitečným úpravám. Doporučení jsou formulována tak, aby oddělovala systémová doporučení od těch, která mohou aktivně využít pro zkvalitnění své práce přímo školy a školská zařízení, případně jejich zřizovatelé. Nově je přidána kapitola popisující naplňování Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020, která komentuje míru naplňování indikátorů, jež jsou v tomto stěžejním strategickém dokumentu vytyčeny.

K pozitivním závěrům, které je možno na základě výstupů inspekční činnosti České školní inspekce za uplynulý školní rok učinit, patří určitě fakt, že se zvyšuje kvalita vzdělávání na prvním stupni základních škol. Na základě zjištění z hospitací je pak možné konstatovat, že na tomto stupni se více než kde jinde používají aktivizující metody práce a vzdělávání je stále více individualizováno. Zvyšuje se rovněž kvalita materiálně technického vybavení na školách, i když cenou, kterou za to školy platí, je zvýšená zátěž při přípravě a realizaci nejrůznějších projektových aktivit.

V této souvislosti je třeba upozornit, že Česká republika v posledních letech spoléhala ve velké míře na systém evropských dotací, a nepřijímala tak dostatečnou odpovědnost za systémové změny v regionálním školství. Závažným zjištěním je například počet dětí na jednu učitelku v mateřské škole, který je v současné době a v situaci, kdy děti přicházejí do školy nepřipravené v oblasti sebeobsluhy a zároveň s nedostatečně rozvinutými komunikačními